

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 10P/17/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412201161
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marián Hatala
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2012:4412201161.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Nových Zámkoch samosudcom Mgr. Mariánom Hatalom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P., zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka: L. P., nar. X.X.XXXX, trvale bytom M. S., T. G. L. XXXX/XX, otec: G. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. S., M. XXXX/XX, prechodne bytom B. XXb, F., N. D., zastúpený: B. L., bytom M. S., M., o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý platiť výživné na maloletého P. vo výške 45,- eur mesačne, vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca k rukám matky, počnúc dňom 1.2.2012, čím sa mení výrok o výživnom rozsudku Okresného súdu v Nových Zámkoch 7P/195/2011-26 zo dňa 14.11.2011.

V zostávajúcej časti súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec sa svojim návrhom domáhal zníženia výživného na maloletého P. P., nar. XX.X.XXXX (ďalej aj maloleté dieťa) na sumu 30,- eur mesačne, počnúc dňom 1.2.2012, keď poukázal na skutočnosti, v zmysle ktorých má povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa vo výške 80,- eur mesačne na základe poslednej úpravy obsiahnutej v rozsudku Okresného súdu v Nových Zámkoch 7P/195/2011-26 zo dňa 14.11.2011 (ďalej aj citovaný rozsudok) a podľa ktorých v čase od poslednej úpravy výživného nastala zmena pomerov na jeho strane od mesiaca december 2011, kedy mu malo byť zistené mimoriadne závažné zdravotné ochorenie vyžadujúce si intenzívnu liečbu a znemožňujúce mu vykonávanie zárobkovej činnosti, čím mal stratiť schopnosť platiť výživné vo výške 80,- eur podľa citovaného rozsudku.

Matka s návrhom nesúhlasila. Na jednej strane síce si uvedomila závažnosť ochorenia otca, no na druhej strane poukázala jednak na to, že otec sa dlhodobo o maloleté dieťa nezaujímal, vrátane času, keď bol zdravý, výsledkom čoho mal byť fakt, že maloleté dieťa ho už ako svojho otca nevníma a zároveň má byť na všetko sama. Jej príjem pritom nemá dosahovať takú výšku, aby dokázala plne uspokojiť potreby maloletého dieťaťa.

Kolíznym opatrovník skonštatoval, že musí predovšetkým prihliadnuť na záujem maloletého dieťaťa, že vyživovacia povinnosť otca voči maloletému dieťaťu stále trvá, no na druhej strane si uvedomil existenciu nepriaznivého zdravotného stavu otca a preto rozhodnutie vo veci ponechal na zvážení súdu.

Súd vykonal dokazovanie, výsluchom matky, výsluchom otca, oboznámením pripojených správ a dokladov, lekárskeho správ, dokladov o práceneschopnosti, príjmových pokladničných dokladov, prepúšťacej správy, potvrdení o príjme matky, potvrdení o príjme otca, správa ZŠ R. ulica, M. S., inkasného lístku, príjmových pokladničných dokladov, oznámenie Pražskej správy sociálneho zabezpečenia, poplatkov za hospitalizáciu a jej vyúčtovania, zmlúv o pôžičke, nájomnej zmluvy, žiadosti o predloženie podkladov, posudku o invalidite, prepúšťacej správy, mzdových listov, oznámení, pripojených spisov tunajšieho súdu 11P/455/2005 a 7P/195/2011 a ďalších a zistil tento skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Nových Zámkoch 11P/455/2005-41 zo dňa 20.10.2006, právoplatný 3.11.2006, bol zmenený rozsudok tunajšieho súdu 11Nc 767/1998-9 zo dňa 9.10.1998 v časti výživného na maloletého P. P., nar. XX.X.XXXX tak, že výživné sa zvýšilo zo sumy 500,- Sk na sumu 645,- Sk mesačne za obdobie od 1.9.2005 do 30.6.2006 a na výšku 681,- Sk mesačne, počnúc dňom 1.7.2006. Zročné výživné za obdobie od 1.9.2005 do 31.10.2006 v sume 9.174,- Sk bol otec povinný splácať po 200,- Sk mesačne spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku (spis tunajšieho súdu 11P/455/2005). Naposledy bola vyživovacia povinnosť otca voči maloletému dieťaťu upravená rozsudkom tunajšieho súdu 7P/195/2011-26 zo dňa 14.11.2011, právoplatný 14.11.2011, ktorým bola schválená dohoda rodičov, v zmysle ktorej sa zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky 11P/455/2005-41 zo dňa 20.10.2006 v časti o výživnom na maloleté dieťa tak, že výživné sa zvýšilo zo sumy 681,- Sk mesačne na 80,- eur mesačne, počnúc dňom 1.12.2011. Uvedenému rozsudku predchádzalo podanie návrhu matky na tunajší súd dňa 9.8.2011, v ktorom bolo navrhnuté zvýšenie výživného na maloleté dieťa na 150,- eur mesačne od 1.9.2011 a označená zmena pomerov od 20.10.2006, kedy bola upravená vyživovacia povinnosť otca voči maloletému dieťaťu rozsudkom tunajšieho súdu 11P/455/2005-41 zo dňa 20.10.2006. Zmenu pomerov matka vzhľadom na skutočnostiach, podľa ktorých maloleté dieťa v septembri 2011 nastúpilo do 8. ročníka ZŠ R., popritom má mať zdravotné problémy dermatologického charakteru vyžadujúce si zvýšené výdavky, maloleté dieťa už v tej dobe malo byť sledované u ortopéda v Bratislave a u urológa v Bratislave. Maloleté dieťa už ku dňu 9.8.2011 malo byť často choré, čo si vyžadovalo užívanie liekov, na ktoré bolo potrebné finančne prispievať. Napokon, navštevovalo aj alergológa - imunológa. Matka v návrhu poukázala na svoj čistý príjem 600,- eur mesačne, výdavky s bývaním 120,- eur mesačne, elektrickú energiu 40,- eur mesačne, životnú poisťku maloletého dieťaťa 7,- eur mesačne, kredit na mobil 3,-eur až 7,- eur mesačne, nezáujem otca o maloleté dieťa (približne 10 rokov nie sú v žiadnom kontakte) a nad rámec výživného otec nemá prispievať ničím (návrh matky zo dňa 3.8.2011 v spise tunajšieho súdu 7P/195/2011). V označenom súdnom konaní bolo zistené, že matka za obdobie od októbra 2010 do septembra 2011 dosahovala čistý mesačný príjem 589,07 eur (potvrdenie o príjme zo dňa 6.10.2011). Súčasťou spisu tunajšieho súdu 7P/195/2011 sú aj nasledovné lekárske správy. Lekárska správa L. dermatovenerológa, kožná ambulancia M. zo dňa 4.10.2011, podľa ktorej maloleté dieťa od 3 rokov svojho veku má striedavo zlepšený a zhoršený zdravotný stav, pretože opakovane vo vlasatej časti hlavy a v oblasti zhybov má svrbivú a začervenanú kožu, nepriaznivý stav sa prejavuje na tvári, na rukách a nohách. Jedná sa o chronické recidivujúce ochorenie vyžadujúce zvýšené nároky na hygienický a diétny režim. Ďalšou lekárskou správou zo dňa 5.10.2011 L.. L. B., klinický imunológ - alergológ, bolo uvedené, že maloleté dieťa je u nich sledované od roku 2008, počas hospitalizácie bola nanovo započatá komplexná antiastmatická krátkodobá liečba, ktorá však bola po kúpeľnej liečbe svojvoľne ukončená. Napokon lekárskou správou zo dňa 6.10.2011 L.. L. C., pediatra, J. X/D, M. S., sa konštatujú podľa zdravotnej dokumentácie dlhodobé (počas posledných 8 až 10 rokov) opakované infekty horných a dolných dýchacích ciest maloletého dieťaťa, ktoré bolo vyšetrené aj u pľúcneho lekára, dlhodobo berie lieky, kortikoidy, bronchodilatanciá, imunomodulaciá, antiastamatiká, antibiotiká. Zdravotný stav maloletého dieťaťa si vyžaduje klimatoterapiu, to znamená, že v zime hory a v lete more, zvýšené náklady na liečbu, ktoré sa ťažko konkretizujú, pretože ide jednak o dlhodobú liečbu a jednak o liečbu akútnych ochorení. Z alergologickej oblasti maloleté dieťa užívalo rôzne lieky, za ktoré býval doplatok za jedno balenie 9,40 eur na jeden mesiac, ďalej 5,99 eur za jedno balenie, 6,55 eur za jedno balenie atď. Maloleté dieťa je pre hepatotapiu sledované aj gastroenterológom. Pri akútnych ochorenia je potrebné prirátat ďalšie náklady na liečbu. V konaní tunajšieho súdu 7P/195/2011 boli zabezpečené aj potvrdenia o príjme otca, ktorý u svojho zamestnávateľa J., dosahoval čistý príjem za obdobie od augusta 2011 do septembra 2011 5.392,- Kč, za obdobie od januára 2010 do júna 2010 do siahol čistý príjem 24.777,- Kč a napokon od septembra 2009 do decembra 2009 otec dosiahol čistý príjem 27.949,- Kč. Podľa potvrdenia o zdaniiteľných príjmoch zo závislej činnosti otec za kalendárny rok 2010 dosiahol úhrn príjmov zo

závislej činnosti 77.914,- Kč, z čoho poistné odvody predstavuje 26.941,- Kč a dňa z príjmov 3.750,- Kč. Podľa potvrdenie o zdaniteľných príjmoch zo závislej činnosti otec za kalendárny rok 2011 dosiahol úhrn príjmov zo závislej činnosti 6.462,- Kč, z čoho poistné odvody predstavujú 2.972,- Kč a dňa z príjmov 0,- Kč. Na pojednávaní konanom dňa 14.10.2011 v konaní tunajšieho súdu 7P/195/2011 matka okrem iného doplnila, že maloleté dieťa navštevuje aj čelustnú ortopédku L., čo matku dovtedy vyšlo na 120,- eur na horné zuby a 108,- eur na dolné zuby a plus 6 x 16,- eur za kontroly. Otec na uvedenom pojednávaní prejavil súhlas so zvýšením výživného na 80,- eur mesačne od 1.12.2011 a následne rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu (spis tunajšieho súdu 7P/195/2011).

V konaní tunajšieho súdu 10P/17/2012 sa súd zamerl na zistenie pomerov na strane maloletého dieťaťa, matky a otca a to aj za obdobie od 1.2.2012, odkedy otec navrhol zníženie výživného.

Pri maloletom dieťati bolo zistené, že v školskom roku 2011/2012 bol žiakom ZŠ R., ktorú navštevuje pravidelne bez dlhších absencií, správanie má veľmi dobré, slušné, prospech priemerný, pričom vzhľadom na vek maloletého dieťaťa z roka na rok sú náklady finančne náročnejšie, s čím súvisia aj výdavky so školou. Počas školského roka žiak potrebuje 2 x prezuvky, 1 x školskú aktovku, 1 x športový vak, 2 x tenisky, 2 x teplákovú súpravu, 2 x tričko, 1 x krátke nohavice, hygienické potreby, školské pomôcky (zošity, výkresy, perá, farbičky a pod.), ako aj pracovné zošity, ktoré zakupuje škola v hodnote 50,- eur, poplatky za kultúrne podujatia a výlety 30,- eur, poplatok ZRPŠ 17,- eur (správa ZŠ R. E., zo dňa 12.3.2012). V priebehu konania matka potvrdila, že maloleté dieťa v školskom roku 2011/2012 školskú jedáleň nenavštevuje, športovým aktivitám sa nevenuje, no navštevuje matematický krúžok, za ktorý zaplatila 15,- eur. Na pojednávaní dňa 30.10.2012 matka uviedla, že maloleté dieťa v školskom roku 2012/2013, teda od septembra 2012 je žiakom 9. ročníka ZŠ R. ul., M. S. a s príchodom nového školského roku súviseli zvýšené výdavky 103,- eur, ako pracovné zošity, knihy a školské potreby. V aktuálnom školskom roku maloleté dieťa navštevuje školskú jedáleň za čo matka platí 22,50 eur mesačne. Vysokú položku predstavuje zabezpečenie potravín, pretože maloleté dieťa si podľa matky vyžaduje zvýšený príjem potravín, čo je ovplyvnené jeho výškou 185 cm a váhou 90 kg. Ohľadom aktuálneho zdravotného stavu maloletého dieťaťa bolo zistené nasledovné. Praktická lekárka pre deti a dorast L.. L. C. v lekárskej správe zo dňa 5.3.2012 uviedla zdravotný stav maloletého dieťaťa obdobne ako vo svojej lekárskej správe zo dňa 6.10.2011 špecifikovanej vyššie a doplnila, že v období posledných mesiacov bolo maloleté dieťa choré v jednom prípade, keď na lieky sa doplácalo 7,40 eur a okrem toho navštevuje aj odborných lekárov, čo zvyšuje náklady na liečbu. L.. Q. P., dermatovenerológ v lekárskom potvrdení zo dňa 7.3.2012 charakterizovala zdravotný stav maloletého dieťa rovnako ako vo svojej lekárskej správe zo dňa 4.10.2011 podrobne špecifikovanej v predchádzajúcej časti odôvodnenia, pričom doplnila, že niektoré liekové formy nie sú hradené zdravotnou poisťovňou a pacient ich uhrádza v plnej výške (napr. liečivé šampóny v rozpätí od 13,- eur do 20,- eur). Lekárske potvrdenie od alergológa - imunológa L.. B. zabezpečené nebolo, pretože matka na pojednávaní dňa 29.2.2012 uviedla, že už uvedenú odbornú lekárku maloleté dieťa nenavštevuje. Napokon podľa oznámenia L.. B. T., čelustného ortopéda S., prevádzka M., maloleté dieťa je jej pacientom od 10.12.2009, keď do 9.3.2012 predstavovali doplatky pacienta 438,- eur a pri predpokladanej liečbe budú ďalšie výdavky vo výške 188,- eur.

Matka podľa potvrdení o svojom príjme zo dňa 17.2.2012 a 8.8.2012 dosiahla za obdobie od augusta 2011 do januára 2012 čistý priemerný mesačný príjem 579,77 eur a za obdobie od februára 2012 do júla 2012 690,47 eur. K jej sociálnym a bytovým pomerom bolo zistené, že naďalej žije sama s maloletým dieťaťom v tom istom byte ako v čase poslednej úpravy výživného. Vzhľadom k tomu, že posledná úprava výživného na maloleté dieťa bola realizovaná dňa 14.11.2011, tak výdavky súvisiace s bývaním sa pre pomerene krátke časové obdobie zásadným spôsobom nezmenili. Znamená to, že za služby spojené s užívaním bytu platí správcovi bytu 130,- eur mesačne, za elektrickú energiu 47,- eur mesačne, za internet plus TV 29,70 eur mesačne, plus poplatky za 2 mobilné telefóny. Okrem toho matka platí životnú poistku maloletému dieťaťu po 7,- eur mesačne a svoju životnú poistku 9,- eur mesačne. Matka na pojednávaní dňa 29.2.2012 zotrvala na svojom postoji, pokiaľ ide o značnú položku rodinného rozpočtu určenú na jedlo, keďže maloleté dieťa je vo vývoji a vzhľadom na aktuálny stav si vyžaduje zvýšenú spotrebu potravín (výpoveď matky, príjmové pokladničné doklady vystavené správcom bytového domu Bytkomfort, s.r.o., Nové Zámky zo dňa 13.10.2011, 30.11.2011, 11.1.2012, 29.2.2012, 30.3.2012 a 12.4.2012). Z predloženého inkasného lístka vyplýva, že matka platí mesačne 15,40 eur určených na zálohu platbu plynu 11,- eur mesačne a poplatok RTVS 4,44 eur mesačne. Na pojednávaní konanom dňa 30.10.2012 matka sa vyjadrila svojmu zdravotnému stavu v tom smere, že trpí na cukrovku posledné 4 roky, hoci doteraz úplne jednoznačný záver odborným lekárom prijatý nebol.

Zdravotné problémy prejavujúce sa zrýchleným srdečným pulzom však pretrvávajú posledné 3 roky, matka sa lieči a náklady predstavujú okolo 4,50 eur mesačne. Napokon má mať zdravotné problémy aj na ľavom kolene, liečba si vyžaduje operačný zákrok, čo však matka nie je ochotná absolvovať, pretože ako sama uviedla, nemôže si dovoliť práceneschopnosť a následnú rehabilitáciu.

Otec bol vypočutý dožiadaným súdom, a to Okresným súdom Praha - Východ dňa 28.6.2012, kedy uviedol, že na jeho strane nastala zmena pomerov v čase od poslednej úpravy výživného v decembri 2012, kedy mu bolo zistené mimoriadne závažné zdravotné ochorenie vyžadujúce si okamžitú práceneschopnosť a liečbu, pričom pre zdravotné komplikácie musel byť opakovane hospitalizovaný. Dodal, že nie je vlastníkom nehnuteľností, motorové vozidlo má nepojazdné, pretože je staré a v zlom stave. Poukázal na svoj záväzok vo výške 100.000,- Kč, ktoré si zapožičal od istej fyzickej osoby. K svojim sociálnym pomerom dodal, že nežije so žiadnymi osobami a v súvislosti s bývaním platí 6.500,- Kč mesačne, plus liečebné výdavky 1.500,- Kč mesačne. Otec je stále zamestnancom spoločnosti ATTIC reality s.r.o., Praha 9, keď podľa potvrdenia zo dňa 7.7.2012 za obdobie od januára 2012 do júna 2012 dosiahol čistý príjem 0,- Kč. Podľa písomnej nájomnej zmluvy zo dňa 24.10.2011 prenajímateľka prenajala nájomcovi, teda otcovi byt na adrese F., B. XX (článok I bod 1.1), nájomné predstavuje 4.200,- Kč mesačne, plus poplatky za služby 2.300,- Kč mesačne (článok VI bod 6.1). Otec predložil súdu tri písomné zmluvy o pôžičke. Podľa prvej z nich zo dňa 10.2.2012 si ako dlžník zapožičal od veriteľky 30.000,- Kč so splatnosťou 10.2.2013, podľa druhej z nich zo dňa 12.4.2012 si zapožičal od veriteľky 35.000,- Kč so splatnosťou 12.4.2013 a napokon podľa tretej z nich zo dňa 15.6.2012 si zapožičal od veriteľky 37.000,- Kč so splatnosťou 15.6.2013. Ohľadom svojho zdravotného stavu otec predložil množstvo lekárskeho správ a prepúšťacích správ a to vrátane lekárskeho správ zo dňa 21.12.2011, 3.1.2012, ambulantnej správy zo dňa 8.2.2010, prepúšťacích správ zo dňa 6.3.2012, 23.12.2011, 8.6.2012, z ktorých bolo zistené, že otec bol od 21.12.2011 do 24.12.2011 hospitalizovaný, pričom trpí závažným zdravotným ochorením vyžadujúcu si onkologickú liečbu. Na základe toho mu bola vystavené rozhodnutie o dočasnej pracovnej neschopnosti zo dňa 22.12.2012, podľa ktorej je neschopný práce od 21.12.2011. Otec bol ďalej hospitalizovaný opakovane v roku 2012. Pražská správa sociálneho zabezpečenia, Praha 8, otca upozornila listom zo dňa 22.2.2012, že v súvislosti s jeho pracovnou neschopnosťou od 21.12.2011 podporná doba 380 dní mu uplynie dňom 24.5.2012. Ďalším listom zo dňa 25.6.2012 mu oznámila, že bola spísaná jeho žiadosť o invalidný dôchodok s požadovaným dátumom priznania od skončenia dátumu výplaty nemocenských dávok. Za hospitalizáciu za obdobie od 21.12.2011 do 24.12.2011 otec zaplatil 300,- Kč, za obdobie od 13.2.2012 do 14.2.2012 zaplatil 200,- Kč, za obdobie od 5.3.2012 do 6.3.2012 zaplatil 100,- Kč, za čas od 15.3.2012 do 20.3.2012 zaplatil 600,- Kč, za čas od 26.3.2012 do 27.3.2012 zaplatil 100,- Kč, za hospitalizáciu v dňoch 17.4.2012 do 19.4.2012 zaplatil 200,- Kč, za pobyt v nemocnici od 9.5.2012 do 25.5.2012 zaplatil 1.600,- Kč, za dni 6. až 8.6.2012 zaplatil 100,- Kč a za dni 3.6.2012 až 7.6.2012 zaplatil 100,- Kč (ústrižky poštových poukážok, vyúčtovanie regulačných poplatkov za hospitalizáciu). Pražská správa sociálneho zabezpečenia, Praha 9, listom zo dňa 27.6.2012 vyzvala otca o zaslanie lekárskeho správ ošetrojúcich lekárov za účelom posúdenia jeho zdravotného stavu. Dňa 26.7.2012 Pražská správa sociálneho zabezpečenia, Praha 9 vydala posudok o invalidite, podľa ktorého u otca sa jedná o dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, podľa ktorého je otec invalidným dňom 25.5.2012 a nie je schopný zárobkovej činnosti za celkom mimoriadnych podmienok; z dôvodu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu poklesla jeho zdravotná schopnosť o 70%. Otec v konaní predložil potvrdenie svojho zamestnávateľa o príjme za rok 2012, podľa ktorého mu bola vyplatená za mesiac január nemocenská vo výške 2.770,- Kč. Príjmy zo zárobkovej činnosti otec nedosiahol žiadne. Česká správa sociálneho zabezpečenia poukázala otcovi nemocenské dávky nasledovne: za január 2012 5.292,- Kč, za február 2012 7.300,- Kč, za marec 2012 7.712,- Kč, za apríl 2012 7.560,- Kč a za máj 2012 6.048,- Kč. Dňa 25.5.2012 mu nemocenské dávky prestali byť vyplácané, pričom si požiadal o invalidný dôchodok a dávky v hmotnej núdzi. Úrad práce Českej republiky podaniami zo dňa 24.9.2012 a zo dňa 27.9.2012 oznámil otcovi, že mu bola priznaná dávka - príspevok na živobytie vo výške 3.410,- Kč od 1.8.2012 a dávka - doplatok (príspevok) na bývanie vo výške 3.550,- Kč od 1.7.2012.

Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (či už schválením novej dohody, alebo autoritatívnym rozhodnutím), je zmena pomerov. Zákon o rodine ani nevyžaduje, tak ako Občiansky súdny poriadok, aby išlo o podstatnú zmenu. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnúť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprimerané. Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúmanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania (súd je povinný skúmať príčiny), dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a pod. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb - u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky (predškola - prvý stupeň - druhý stupeň - stredná škola - vysoká škola), zmena majetkových pomerov a podobne. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného alebo jeho úplné zrušenie je možné najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

V ustanovení § 75 ods. 1 Zákona o rodine sú uvedené všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určovaní všetkých druhov vyživovacích povinností. Sú to odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkového uplatnenia v spoločenskom živote, od hodnoty jeho majetku a výnosov z neho, ako aj od výšky prípadných vlastných príjmov dieťaťa a pod. Výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na

povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, a pod.); za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Súhrne možno konštatovať, že dieťa je schopné samé sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývania (povinný poskytuje oprávnenému bývanie) alebo stravovanie. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého rodičov, pretože platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič.

V danom prípade súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je sčasti dôvodný. Predpoklady na zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom sú uvedené v § 78 ods. 1 Zákona o rodine a sú vymedzené zmenou pomerov. Už v predchádzajúcej časti odôvodnenia je podrobne rozvedené, čo treba rozumieť pod pojmom "zmena pomerov" a ktorých osôb. V danom prípade sú to pomery maloletého dieťaťa, matky a otca. Dôležité je aj časové hľadisko, čo v danom prípade znamená porovnanie pomerov uvedených osôb v čase poslednej úpravy výživného, čo znamená ku dňu 14.11.2011 a podľa aktuálneho stavu. Pomery matky, otca, ako aj maloletého dieťaťa sú uvedené aj z časového hľadiska vyššie. Pri ich hodnotení súd dospel k záveru, že v prípade maloletého dieťaťa v čase od poslednej úpravy výživného k zmene pomerov nedošlo, pretože stále je žiakom tej istej základnej školy, keď namiesto 8. ročníka je žiakom 9. ročníka, čo však nemá vplyv na výšku výdavkov súvisiacich s návštevou školy. Jeho zdravotný stav je porovnateľný so zdravotným stavom v čase poslednej úpravy výživného, žiadne mimoškolské aktivity vyžadujúce si zvýšenú finančnú náročnosť zistené neboli. Súd nespochybňuje tvrdenie matky, že maloleté dieťa si vyžaduje zvýšený príjem potravín, no táto okolnosť bola daná už aj ku dňu 14.11.2011, takže nemožno konštatovať ani v tejto oblasti zmenu pomerov. Pri hodnotení pomerov matky podľa k stavu 14.11.2011 a podľa aktuálneho stavu súd tak isto dospel k záveru, že k zmene pomerov na jej strane nedošlo. Matka je zamestnaná u toho istého zamestnávateľa, príjem je porovnateľný s predošlým obdobím, hoci v období posledných mesiacov došlo u nej k miernemu nárastu čistého príjmu. Nejde však o tak zásadné zvýšenie, ktoré by bolo možné považovať za zmenu pomerov. Pri výdavkoch súvisiacich s bývaním a pri sociálnych pomeroch matky nebola zistená žiadna zmena. Výška aktuálnych mesačných záloh na služby spojené s užívaním bytu, na elektrickú energiu, plyn, internet, TV a pod. je obdobná, ako v čase poslednej úpravy výživného. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu 7P/195/2011 súd nezistil, že by matka trpela zdravotnými problémami. V konaní tunajšieho súdu 10P/17/2012 a to na pojednávaní dňa 30.10.2012 už matka na svoje zdravotné problémy poukázala, špecifikované sú v predchádzajúcej časti odôvodnenia, pričom z ich obsahu a charakteru je zrejmé, že sa nejedná o komplikácie, ktoré nastali až po poslednej úpravy výživného; naopak, matka ich trvanie vymedzila obdobím niekoľkých rokov, takže ich existencia musela byť premietnutá do výsledného rozsudku 7P/195/2011-26 zo dňa 14.11.2011. V sociálnej oblasti u matky zmena pomerov nenastala, medzičasom manželstvo neuzatvorila, nepribudla jej ďalšia vyživovacia povinnosť. U otca zmena pomerov v oblasti výšky výdavkov súvisiacich s bývaním, s prípadnou ďalšou vyživovacou povinnosťou, ako aj s trvaním jeho pracovného pomeru u toho istého zamestnávateľa nenastala. Naposledy bola vyživovacia povinnosť otca voči maloletému dieťaťu upravená dňa 14.11.2011. Už v nasledujúcom mesiaci, teda decembri 2011 však otcovi bolo zistené mimoriadne závažné zdravotné ochorenie, pod vplyvom ktorého je práceneschopný od 21.12.2011, pričom musel absolvovať množstvo hospitalizácií a predovšetkým sa musel podrobiť intenzívnej liečbe, pri ktorej nemohol vykonávať zárobkovú činnosť. Jeho zdravotný stav totiž vylučoval, aby naďalej chodil riadne do práce a plnil si svoje pracovné úlohy. Naopak, ako je zrejmé z potvrdenia jeho zamestnávateľa, od januára 2012 otcovi bola vyplatená zamestnávateľom len nemocenská za január 2012 a ani za ďalšie mesiace mu mzdu nevyplácal. Prvé mesiace roka 2012 otec poberal nemocenské dávky a to za obdobia a vo výške uvedenej v predchádzajúcej časti odôvodnenia. Následne bol vystavený posudok

o invalidite otca, hoci doteraz o invalidnom dôchodku rozhodnuté nebolo a momentálne otec poberá len príspevok na živobytie a doplatok na bývanie, ktorého súčet je 6.560,- Kč mesačne. Nezanedbateľné výdavky pozostávajú z poplatkov za hospitalizáciu a za liečbu. Z pohľadu súdu na strane otca v oblasti jeho zdravotného stavu došlo k ním nezavinenej zmene pomerov, majúcej za následok zníženie schopností a možností otca platiť výživné na maloleté dieťa vo výške určenej rozsudkom tunajšieho súdu 7P/195/2011-26 zo dňa 14.11.2011. Otcovi pribudol aj ďalší záväzok na úrovni 100.000,- Kč na základe 3 zmlúv o pôžičke. Na tento záväzok pri hodnotení pomerov prihladené byť nemohlo, pretože výživné ma pred ním prednosť podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine. Zmena pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine teda nastala od 21.12.2012, kedy otec zostal práceneschopným; zníženie výživného však požadoval od 1.2.2012 a preto sa súd zaoberal otázkou zníženia výživného až od uvedeného obdobia, hoci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých. Otec sa v období od 1.2.2012 nachádza v úplne inej situácii, ako ku dňu 14.11.2011, jeho príjem sa znížil bez vlastného zavinenia, zároveň bez vlastného zavinenia stratil schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť a do doby prípadného priznania invalidného dôchodku je odkázaný na štátne dávky špecifikované vyššie. Z príjmu za mesiace január až máj 2012 pozostávajúceho z nemocenských dávok a v nasledujúcich mesiacoch spočívajúceho z doplatku na bývanie a z príspevku na živobytie nie je v jeho schopnostiach platiť na maloleté dieťa výživné vo výške 80,- eur mesačne. Schopnosti a možnosti matky, ako aj oprávnené potreby maloletého dieťaťa sú zatiaľ nezmenené v porovnaní so stavom ku dňu 14.11.2011 a súd na ne len v podrobnosti poukazuje v predchádzajúcej časti odôvodnenia. Každý rodič je povinný bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery platiť v prípade maloletých detí minimálne výživné podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktorého aktuálna výška od 1.7.2011 je 26,65 eur. V praxi sa jedná o prípady, keď je rodič úplne nemajetný, bez akéhokoľvek príjmu, majetku a pod.. V súdnej veci nemožno konštatovať, že by otec bol úplne bez príjmu, že by bol úplne nemajetný, alebo že jeho príjem je natoľko nízky, aby platil na maloleté dieťa len minimálne výživné. Naopak, súd si na jednej strane uvedomuje obtiažnosť životnej situácie otca, zníženie jeho príjmu, no zároveň na druhej strane si uvedomuje aj potreby maloletého dieťaťa ovplyvnených nielen návštevou školy, jeho vekom, prípadnými záujmami, ale aj jeho zdravotnými problémami, ktoré nie sú zanedbateľné a vyžadujú si finančnú spoluúčasť matky; zároveň súd musel vziať do úvahy, že dlhodobu všetky potreby dieťaťa musí okamžite a výlučne riešiť matka. Záverom uvedených úvah súdu je, že otcovi je potrebné od 1.2.2012 znížiť jeho vyživovaciu povinnosť zo sumy 80,- eur mesačne na 45,- eur mesačne a v zostávajúcej časti návrh na zníženie výživného zamietnuť. Súdu je zrejmé, že výživné vo výške 45,- eur mesačne pre maloleté dieťa v uvedenom veku a s označenými zdravotnými problémami a pri príjme matky, jej výdavkoch a zdravotnými komplikáciami, nie je práve sumou, ktorá by pokryla značnú časť potrieb dieťaťa, no súdu jednoducho pri mimoriadnych nezavinených zdravotných problémoch otca, majúcich za následok pokles jeho príjmu stratou schopnosti zárobkovej činnosti a jeho odkázanosti na dávky a príspevky zo strany štátu, nie sú dané schopnosti a možnosti otca platiť na maloleté dieťa výživné vo väčšom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1 O.s.p., b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.